

Beste natuurvrienden,

tussen Brugge (Sint-Kruis) en Sijsele ligt langs de Maalse steenweg een flinke brok natuur. Ryckevælde is voor een bos op het eerste zicht een vreemde naam, maar veel bossen staan in de

Brugse zandstreek op oude heidevelden. Denk ook maar aan Bulskampveld, Vloethemveld en andere. Die heide werd in de Middeleeuwen door schapen begraasd. In de winter werd de (pot)stal met heideplaggen gevuld die, aangerijkt met de schapenmest, in het voorjaar over kleine akkertjes werden verdeeld. Zo konden boeren in deze streek een (mager) bestaan bijeen schrapen. Vanaf de 18^e eeuw verdween deze vorm van landbouw en om de grond toch nog te laten renderen werden er bomen op geplant.

Op **27 augustus 2017** trokken we met **23** NVO-ers door het bos tot aan de **heemtuin**. Daar wordt (op kleine schaal) getoond hoe de streek er hier vroeger

uitzag. Een veldje Struikhei stond er paars te bloeien, hier en daar een Jeneverbes ertussen. Wat verderop stond een Mispel zwaarbeladen met zijn vreemd-uitziende vruchten... om maar enkele soorten te noemen die nu niet meer zo vanzelfsprekend zijn in onze streken. Leuk waren zeker ook de paddenstoelen die al op veel plaatsen de kop opstaken. “Kunnen we dat eten?” is dan al vlug de vraag... “Minstens één keer” is dan meestal het antwoord van de gids. Ook de insecten deden hun best om onze aandacht te krijgen : Bootsmannetjes, Schaatsenrijders, Waterroofkever, Kleine vuurvlieder, Citroenlieveheersbeestje, Blauwe glazenmaker... het net zoefde dat het een lieve lust was en de loeppotjes werden druk gebruikt.

Het valt op dat we elke wandeling wel 20 à 30 nieuwe soorten zien. De enorme aantallen soorten in de natuur zorgen iedere keer weer voor leuke verrassingen. Ook in dit verslag vind je 12 van die nieuwe soorten met een foto en wat uitleg. De foto's worden meestal van internet geleend om de soort zo duidelijk mogelijk weer te geven. Veel toffer zijn de foto's waaronder “NVO-product” staat, die foto's werden tijdens onze wandeling gemaakt (AD betekent Anonoiem Donatie) Alle foto's tonen steeds soorten die we hebben gezien en besproken tijdens de wandeling. De tekstjes onder de foto's zijn telkens een klein stukje van wat er tijdens de waarneming werd verteld. Zo werden in deze verslagjes al **203 verschillende soorten** wat nader onder de loep genomen. In de bijgevoegde soortenlijst vind je ook alle organismen die tijdens NVO-activiteiten met zekerheid werden herkend en door de meeste deelnemers ook werden gezien. Die soortenteller staat nu (na 16 activiteiten) op **414 verschillende soorten** (halen we de 500 voor eind 2017???)

Deze rups presenteerde zich al op ons startpunt. Je ziet op deze foto de scherpe echte poten links (3 paar), de buikpoten in het midden (4 paar) en de naschuivers rechts (1 paar). De combinatie van 4 paar buikpoten en lange witte beharing maakte maar één soort mogelijk : **Schaapje** (een nachtvindersoort). (foto : Waarnemingen.be)

Vaak zie je aan planten kenmerken waardoor je ze behoorlijk vlug in een plantenfamilie kunt stoppen. Maar de natuur laat zich niet altijd even eenvoudig in vakjes stoppen en dan behoort een plant blijkbaar tot een onverwachte familie. Of had u bij **Agrimonia** wel aan de rozenfamilie gedacht? (foto : Waarnemingen.be)

Er zijn duizenden soorten zwammen in Vlaanderen. De juiste soortnaam vinden bij wat je hebt gezien is dus vaak moeilijk of zelfs onmogelijk. Maar sommige soorten (of groepen van soorten) zijn toch met enige zekerheid op naam te brengen. Deze foto toont (waarschijnlijk) een **Zwavelkop**-soort. (foto : Waarnemingen.be)

In zoetwaterplassen zit vaak verrassend veel leven. Daar zitten ook echte rovers tussen. Deze flinke knaap is een **waterroofkever**-soort. Zeker één van onze grotere insectensoorten. Zoals alle kevers hebben ze flinke kaken waarmee ze ook naar mensen kunnen bijten als ze zich bedreigd voelen. (foto : NaturePhoto)

De blauwtjes zijn een groep van dagvlindersoorten die klein tot zeer klein zijn. Ook de **Kleine vuurvinder** behoort tot deze groep. Je kunt deze vlinder vinden tot laat in oktober. Heide bloeit dan vaak nog volop en daarop kun je ze dan ook met enige zekerheid vinden. (foto : NVO-product AD)

Ook wie al jaren in de natuur rondneust vindt af en toe nog een verrassing, een soort die je nog nooit hebt gezien. **Klein springzaad** was in de Heemtuin zo'n aangename verrassing. Als de zaadpeulen rijp zijn springen ze bij de minste aanraking open en worden de zaden een heel eind weggeslingerd. (foto : JaVa)

Dubbelloof is een varensort die 2 soorten bladeren maakt. Breder, kortere, steriele stengels zonder sporen en smallere, maar hogere, fertiele stengels die wel sporen maken. Het is door deze eigenschap een soort die relatief gemakkelijk te herkennen is. (foto : Waarnemingen.be)

De wantsen zijn als insectengroep door weinig mensen gekend. Toch zijn er heel veel soorten van, ook in en op het water. **Bootsmannetjes** zwemmen net onder het oppervlak met hun buik naar boven. Met speciale roeispaanpoten zwemmen ze verrassend snel rond op zoek naar insecten die op het water landen. (foto : Waarnemingen.be)

Libellen bestaan in heel wat formaten : de kleine juffers, de middelmaat heidelibellen, de iets grotere pantserjuffers, de grote Paardenbijters... Maar af en toe zie je echte joekels rondvliegen. De **Blauwe glazenmaker** hoort daar zeker bij (foto : JaVa)

Buikzwammen, zoals deze **Parelstuifzwam**, gebruiken geen plaatjes of buisjes om hun sporen te verspreiden. De sporen worden inwendig gevormd en als ze rijp zijn scheurt de zwam open (of ontstaat er een gat) zodat de sporen zich met de wind kunnen verspreiden. Dat kunnen per paddenstoel vele miljarden sporen zijn. (foto : Waarnemingen.be)

Vaak blijven we met NVO voorzichtig als het over soortnamen gaat. Op de vijver dreef een bloeiende **Fonteinkruid**-soort. Als je op waarnemingen.be kijkt merk je dat er in Vlaanderen maar liefst 23 soorten Fonteinkruid voorkomen. Die soorten uit elkaar houden is het werk van specialisten. (foto : Waarnemingen.be)

Een jonge **Bruine kikker** liet zich door ons verrassen en kwam (eventjes) in een loeppotje terecht. Zo konden we duidelijk de zwarte vlek zien die van het oog naar de voorpoot loopt. Een kenmerk die bij Bruine kikkers altijd voorkomt. (foto : NVO-product AD)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 10 september** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling op de kalender.

Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd iets meer dan 40 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.wordpress.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 10 september** : wandeling in het **Maria-Hendrika-park** (in 't Bosje dus).
Start om 14u00 op de hoek van de randparking bij de oude Velodroom / Iependreef / Oostende (voor wie twijfelt we verzamelen dicht bij het fietspunt)
Opgelet, de parking is op zondag meestal volzet. Fiets of openbaar vervoer aanbevolen.
- **Zondag 24 september** : de Viconia-kleiputten in **Stuivekenskerke** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
1^e stop om 14u00 aan het spaarbekken van Nieuwpoort / Nieuwendammeweg 1
2^e stop om 14u30 aan de kijkhut langs de IJzer / IJzerdijk (zonder nummer) / Diksmuide
Ter plaatse : parking kleiputten rond 14u45 / Kasteelhoevestraat 1 / Diksmuide
- **Zondag 08 oktober** : herfst in het **Stadsrandbos**
Start om 14u00 op de kruising van Gistelsesteenweg en Grintweg
- **Zondag 22 oktober** : Daguitstap naar **Zeeland**
Sofiapolder, De Blikken en Cletemspolder (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 09u00 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : 10u00 uitkijkplatform Sofiapolder, Isabelladijk (halfweg) , Aardenburg
- **Zondag 12 november** : najaarstrek op de **Spuikom**
Start om 14u00 aan de sluizen kant sporthal / Sluisplein / Oostende
Verzamelen (carpoolers)
- **Zondag 26 november** : Paddenstoelenwandeling **Beisbroek-bos** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416
Ter plaatse : parking aan de Beisbroekdreef rond 14u00 / Beisbroekdreef 16 / Varsenare

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte@proximus.be

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)